

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z. (ďalej len „návrh nariadenia vlády“) sa predkladá hlavne z dôvodov precizovania práv a povinností pri zriaďovaní, prevádzkovaní a kontrole malých čistiarní odpadových vôd do 50 ekvivalentných obyvateľov (ďalej len „malé ČOV do 50 EO“).

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 ustanovujú podmienky zriaďovania a prevádzkovania verejných stokových sietí a čistiarní odpadových vôd, vrátane malých čistiarní odpadových vôd.

Predkladanou novelou nariadenia vlády bude doplnený a precizovaný proces povoľovania, zriaďovania a kontroly prevádzkovania malých čistiarní odpadových vôd do 50 EO“). Malé ČOV do 50 EO sa realizujú v prípadoch, ak nie je možné z technických a ekologických dôvodov alebo neprimerane vysokých nákladov vybudovanie verejnej kanalizácie v krátkodobom horizonte a ani nie je predpoklad budovania verejnej kanalizácie v danej oblasti alebo pripojenie na prevádzkovanú verejnú kanalizáciu je z technického hľadiska komplikované, alebo finančne neprimerane nákladné, alebo to nedovoľujú miestne pomery. Je to jedna z foriem individuálnych a iných primeraných systémov na nakladanie so splaškovými odpadovými vodami. Jednou z požiadaviek Európskej komisie (ďalej len „EK“) uvedenej v rámci infringementu - Porušení č. 2016/2191z dôvodu nesplnenia povinnosti určitých článkov smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd je úprava ustanovení, týkajúca sa individuálnych a iných primeraných systémov, medzi ktoré patria aj malé ČOV do 50 EO, kde nám je vytyčkané nedostatočná kontrola nad prevádzkou a technickým stavom malých ČOV.

Predložený návrh nariadenia vlády nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, bude mať pozitívny a negatívny vplyv na podnikateľské prostredie a sociálne vplyvy. Návrh nariadenia vlády bude mať pozitívny vplyv životné prostredie. Návrh nariadenia vlády nebude mať žiadny vplyv na informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana a na manželstvo a rodinu.

Okrem zmien a doplnení vyplývajúcich z implementácie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v platnom znení sa navrhujú aj ďalšie zmeny, ktoré sa týkajú doplnení, spresnení a úprav doterajších ustanovení nariadenia vlády, ktoré vyplynuli z poznatkov získaných pri ich uplatňovaní v praxi s dôrazom na dôslednejšiu a odbornú kontrolu nad prevádzkou malých ČOV do 50 EO.

Predložený návrh nariadenia vlády je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

Návrh nariadenia vlády nie je potrebné predložiť do vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

B. Osobitná časť

K bodu 1

Navrhuje sa doplnenie ustanovenia § 5 ods. 4, aby bola zabezpečená dobrovoľnosť použitia technických noriem.

K bodu 2

Navrhuje sa vloženie §5a, ktorý predstavuje úpravu malých čistiarní odpadových vôd do 50 ekvivalentných obyvateľov

Upresňuje sa kedy sa aplikujú malé čistiarne odpadových vôd do 50 ekvivalentných obyvateľov (ďalej len „malé ČOV do 50 EO“). Malé ČOV do 50 EO sa realizujú v prípadoch, ak nie je vybudovaná verejná kanalizácia, alebo ak nie je možné z technických dôvodov pripojenie na existujúcu verejnú kanalizáciu alebo by si to vyžadovalo neprimerane vysoké náklady na pripojenie nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu. Nová doplnená úprava sa vzťahuje na prípady, kedy sa povoľuje vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd alebo do podzemných vôd a kedy sa producent odpadových vôd za stanovených okolností nepripája na verejnú kanalizáciu a bude realizovať likvidáciu odpadových vôd prostredníctvom malej ČOV do 50 EO. Domácnosti a iní producenti odpadových vôd, ktorí prevádzkujú žumpy podľa doterajších predpisov, nebudú týmto ustanovením dotknuté.

Definuje sa základné rozdelenie malých ČOV do 50 EO, ktoré sú vhodné na čistenie splaškových odpadových vôd z domácnosti. Skupina „intenzívne“ pracujú na princípe aktivovaného kalu intenzívne prevzdušňovaného vzduchom, „extenzívne“ pracujú na princípe filtračného lôžka s nárastovou biomasou.

Definuje sa 5 základných kategórií malých ČOV do 50 EO podľa prílohy č.14a~~b~~. časť A 1. Jednotlivé kategórie sú charakterizované na základe požiadaviek orgánu štátnej vodnej správy na kvalitu vypúšťaných vôd povrchových resp. podzemných vôd. Kategória I spĺňa základné (minimálne) požiadavky na kvalitu vyčistenej vody. Každá ďalšia kategória musí spĺňať kvalitatívne vyššie požiadavky, ktoré zohľadňujú umiestnenie takejto čistiarne napr. , v chránených vodohospodárskych oblastiach, ochranných pásmach vodárenských zdrojov, pri rekreačných vodných plochách (vody na kúpanie) so zvýšeným odstraňovaním dusíka resp. fosforu, alebo aj na dodatočnú dezinfekciu vyčistenej vody pre jej prípadnú recykláciu, tak ako je to uvedené v prílohe č.6 Tabuľka časť A.1.1 a časť A.2.

Definujú sa podmienky povolenia, uskutočnenia a užívania malej ČOV do 50 EO. Rozlišuje priestorové hľadisko podľa toho, do akej oblasti sa situuje malá ČOV do 50 EO a časové hľadisko vzťahujúce sa k dĺžke trvania príslušného povolenia na osobitné užívanie vôd podľa § 21 ods. 4 písm. b) alebo d) zákona č. 364/2004 Z. z. v platnom znení, alebo v podľa § 36 ods. 4 vodného zákona (ak už ide o predĺženie povolenia malej ČOV do 50 EO).

Malé čistiarne odpadových vôd sú stavebnými výrobkami, ich certifikácia podlieha nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady č. 305/2010/z 9. marca 2011, ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh a ktorým sa ruší smernica Rady 89/106/EHS. Dosiahnuté výsledky testovania účinnosti malej čistiarne odpadových vôd v zmysle harmonizovaných európskych noriem výrobca deklaruje vo Vyhlásení o parametroch. Účinnosti čistenia v percentách podľa jednotlivých ukazovateľov znečistenia vo Vyhlásení o parametroch slúžia na zatriedenie malých čistiarní odpadových vôd do kategórie výrobkov podľa toho, či je splnená podmienka minimálnej účinnosti čistenia pre kategórie výrobkov označovaných CE v percentách pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd do povrchových vôd. Minimálne účinnosti čistenia malých ČOV do 50 EO pre kategórie výrobkov označovaných CE v percentách sú uvedené prílohe č.14bv tabuľke časť A.2.1 pre vypúšťanie

vyčistených odpadových vôd do povrchových vôd a v tabuľke č. A.2.2 pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd do podzemných vôd.

Odporúča sa, aby odtok z malej ČOV do 50 EO bol odvádzaný prednostne do povrchového toku. Ak to z rôznych dôvodov nie je možné (napr. vzdialenosť od povrchového toku, technické prekážky, finančná náročnosť a pod.) je možné zrealizovať aj nepriame vypúšťanie vyčistených odpadových vôd do podzemných vôd cez vsakovací objekt, pričom musí byť zabezpečená možnosť odberu vzoriek pre kontrolu požadovaných parametrov.

Definujú sa limitné hodnoty vybraných ukazovateľov znečistenia vypúšťaných vyčistených odpadových vôd do povrchových vôd v prílohe č. 6 v tabuľke Časť A.1.1 alebo pri vypúšťaní vyčistených odpadových vôd nepriamo do podzemných vôd v prílohe č. 6 v tabuľke Časť A.2, pričom sú uvedené koncentračné limitné hodnoty pre jednotlivé kategórie malých ČOV do 50 EO (I – III+D).

Špecifikujú sa požiadavky na prevádzku malej čistiare odpadových vôd do 50 EO, ktorú vykonáva jej vlastník tak, aby boli počas trvania povolenia na vypúšťanie vyčistených odpadových vôd do povrchových alebo podzemných vôd zabezpečené podmienky na dodržanie limitov vypúšťaných znečisťujúcich látok. Vlastník malej ČOV je povinný vykonávať pravidelnú kontrolu stavu a jej funkčnosti, údržbu, pravidelný odvoz kalu, evidenciu o odvoze kalu oprávnenou osobou, prípadne diaľkový monitoring funkčnosti, prípadne na tieto činnosti si môže zabezpečiť odbornú osobu s osvedčením (revíznym technikom). Zistené problémy a závady konzultuje s revíznym technikom alebo dodávateľom malej ČOV do 50 EO a zaznamená ich do prevádzkového denníka a bezodkladne ich odstráni.

V odseku 14 je upravený revízny technik ako odborná oprávnená osoba s osvedčením na kontrolu stavu a funkčnosti malej ČOV do 50 EO s príslušnou praxou, minimálnym vzdelaním, ktorý sa zúčastnil odborného preškolenia s periodickým overením znalostí o prevádzke malej ČOV do 50 EO. Osvedčenie pre výkon revízneho technika získa u poverenej osoby, ktorú určilo ministerstvo a ktorá po overení minimálneho vzdelania a príslušnej praxe v predmetnej problematike vydá fyzickej osobe až po absolvovaní odborného preškolenia. Vyžaduje sa minimálne úplné stredné odborné vzdelanie príslušného technického alebo prírodovedného zamerania a najmenej päťročná odborná prax v príslušnom vodohospodárskom odvetví alebo obdobnom odvetví. Zoznam revíznych technikov bude zverejnený na webovom sídle osvedčovateľa.

Technická revízia malej čistiare odpadových vôd do 50 EO je nový nástroj kontroly na zabezpečenie odborného prevádzkovania prostredníctvom oprávnenej osoby – revízneho technika, t. j. aby sa predišlo prípadnému ohrozeniu životného prostredia napr. neodbornou alebo zanedbanou údržbou a prevádzkou malej ČOV do 50 EO, prípadne s nakladaním s kalom vznikajúcim v predmetnej ČOV. Technickú revíziu vykonáva revízny technik v intervale určenom v prílohe č. 14a v tabuľke Časť A.3.1 alebo Časť A.3.2. Revízny technik zistí skutkový fyzický stav malej čistiare odpadových vôd do 50 EO vrátane všetkých pridružených objektov (napr. výustný objekt, vsakovacie zariadenie, atď.). Kontroluje spôsob prevádzkovania a dosiahnuté výsledky odberu vzoriek v porovnaní s limitnými hodnotami ukazovateľov v rozhodnutí OŠVS. Takisto sa kontroluje vedenie prevádzkového denníka, kde má byť zaznamenaný každý vývoz kalu z malej ČOV.

Revízny technik zhrnie výsledky kontroly do protokolu o technickej revízii malej čistiare odpadových vôd do 50 EO. Pri stanovení potrebnej frekvencie technickej kontroly sa zohľadňovala veľkosť malej čistiare odpadových vôd, technologická náročnosť a existencia diaľkového monitoringu. Diaľkový monitoring prevádzky malej čistiare odpadových vôd je nástroj, s ktorým sa dá zabezpečiť neustály dohľad nad prevádzkou malej čistiare odpadových vôd a preto technickú revíziu stačí vykonať s nižšou frekvenciou.

Vedenie prevádzkového denníka malej čistiarne odpadových vôd buď v papierovej alebo elektronickej forme je povinnosťou vlastníka čistiarne, ktorý takto dokumentuje trvalú starostlivosť o malú čistiareň odpadových vôd a jej prevádzku. Prevádzkový denník obsahuje najmä jednotlivé odbery vzoriek odpadových vôd a výsledky ich kontroly s uvedením dátumu, kedy boli vzorky odobraté, záznamy o odvoze kalu s uvedením dátumu odvozu, ako aj záznam o prípadných poruchách na ČOV, mimoriadnych udalostiach a zásahoch, ktoré sa vykonali na danom zariadení a pod.

Nakoniec sa spresňuje povinnosť vlastníka malej ČOV do 50 EO na zabezpečenie odvozu a likvidácie kalu vznikajúceho v čistiarni prostredníctvom oprávnenej osoby, ktorá zabezpečuje odvoz odpadových vôd a kalu (fekálnym vozidlom) na čistiareň odpadových vôd, resp. iné miesta spracovania. Odvoz kalu má byť zaznamenaný v prevádzkovom denníku malej čistiarne odpadových vôd do 50 EO.

K bodu 3

V § 10a upravujú sa prechodné ustanovenia účinné od 1. mája 2022.

K bodu 4

V prílohe č. 6 tabuľke Časť A.1: Splaškové odpadové vody vypúšťané do povrchových vôd sa vypúšťajú riadok pre veľkosť zdroja znečistenia do 50 EO. Zároveň sa do tabuľky Časť A.1 dopĺňajú riadky pre veľkosť zdroja 51 - 500 EO a 501 – 2 000 EO s limitnými hodnotami ukazovateľov znečistenia vypúšťaných splaškových odpadových vôd a komunálnych odpadových vôd do povrchových vôd.

K bodu 5

V prílohe č. 6 sa za tabuľkou Časť A.1 vkladá tabuľka Časť A 1.1. ktorou sú stanovené limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia vypúšťaných splaškových odpadových vôd do povrchových vôd pre malé ČOV do 50 EO pre kategórie I, II, III, +P, +D.

Navrhnuté limity sú adekvátne pre danú veľkostnú kategóriu. Ide o druhú najmenšiu kategóriu čistiarní odpadových vôd, kde sú mimoriadne vysoké kolísania kvality a kvantity, čo sa môže prejavovať na účinnosti vyčistených odpadových vodách.

Tieto limity zohľadňujú aj nepriaznivé prevádzkové podmienky, akými sú napríklad teplota, kolísavý prítok. Údaje v reklamných materiáloch dodávateľov malých ČOV sú obvykle prezentované vyplývajúce z optimálnych podmienok chodu domovej ČOV.

K bodu 6

V prílohe č. 6 tabuľke Časť A. 2-zmeniť označenie tabuľky takéto označenie má aj iná tabuľka v pôvodnom NV 269. sú stanovené limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia vypúšťaných splaškových odpadových vôd do podzemných vôd pre malé ČOV do 50 EO pre kategórie I, II, III, +P, +D.

Limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia vypúšťaných splaškových odpadových vôd do podzemných vôd pre malé čistiarne odpadových vôd boli definované vzhľadom k tomu, že ide o malé čistiarne s nepravidelným prítokom a teda aj odtokom, pričom časť dna nie je na odtoku žiadna vyčistená odpadová voda a teda odoberanie vzorky je/bude problematické. Pre túto veľkosť ČOV je pre vypúšťanie do podzemných vôd potrebný minimálny počet vzoriek 2 (dva) ročne. Filozofia a zmyslupnosť vzoriek „p“ a „m“ nadobúda význam až pri vyšších počtoch odberov (> 4 – vid' Príloha č.8 269/2010). V prípade dvoch odberov nemá význam definovať hodnotu „p“ ale jednoducho definovať limitnú maximálnu hodnotu parametra na odtoku, ktorá je neprekročiteľná v oboch odberoch. Ukazovateľ CHSK_{Cr} má zmysel definovať pri prítomnosti určitého podielu priemyselných odpadových vôd (napr. aj v komunálnych OV), čím je snaha cez CHSK_{Cr} o stanovenie určitého podielu ťažšie rozložiteľných organických

látok. V prípade splaškových OV (od 20-50 EO) je definovanie limitu pre $CHSK_{Cr}$ nerelevantné, lebo podiel $BSK_5/CHSK_{Cr}$ je v prípade takýchto typov vôd relatívne stabilný. Efektivitu čistiaceho procesu nám dostatočne popisuje parameter BSK_5 .

K bodu 7

V prílohe č. 14a je uvedený vzor osvedčenia pre revízneho technika.

Príloha č. 14b Časť A. 1 bližšie definuje kategórie malých ČOV do 50 EO (I, III, III, +P, +D). Definuje požiadavky na vypúšťanie odpadových vôd do povrchových alebo podzemných vôd v jednotlivých kategóriách.

Príloha č. 14b Časť A.1.1 Kategorizácia malých čistiarní odpadových vôd do 50 EO bližšie popisuje systém čistenia odpadových vôd a využívanie jednotlivých kategórií malých čistiarní odpadových vôd.

Príloha č. 14b Časť A. 2.1 stanovuje minimálne účinnosti čistenia malých ČOV do 50 EO pre kategórie výrobkov označovaných CE v percentách pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd do povrchových vôd.

Príloha č. 14b Časť A. 2.2 stanovuje minimálne účinnosti čistenia malých ČOV do 50 EO pre kategórie výrobkov označovaných CE v percentách pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd do podzemných vôd.

Príloha č. 14b Časť A. 3.1 stanovuje početnosť technických revízií malej ČOV do 50 EO bez diaľkového monitoringu v závislosti od veľkosti zdroja pre kategórie I, II, III, +P, +D.

Príloha č. 14b Časť A. 3. 2 stanovuje početnosť technických revízií malej ČOV do 50 EO s diaľkovým monitoringom v závislosti od veľkosti zdroja pre kategórie I, II, III, +P, +D.

Čl. II

Navrhuje sa termín nadobudnutia účinnosti návrhu nariadenia od 1. mája 2022.